

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/39/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8615010001
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8615010001.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Mariána Sninského a JUDr. Františka Moznera na verejnom zasadnutí konanom 23. marca 2016 v Prešove o odvolaní obžalovaného T. L. proti rozsudku Okresného súdu Svidník z 30. marca 2015, sp. zn. 2T/1/2015 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovanému T. L. nar. XX. P. XXXX v U., trvale bytom K. X, okres U.

u k l a d á

Podľa § 207 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 36 písm. l) Tr. zákona, § 38 ods. 3 Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona stanovuje skúšobnú dobu na 30 (tridsať) mesiacov.

Podľa § 50 ods. 2, § 51 ods. 4 písm. d) Tr. zákona u k l a d á obžalovanému povinnosť spočívajúcu v príkaze v skúšobnej dobe zaplatiť dlžné výživné k rukám J. T., matke maloletých C. L. a C.G..

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom uznal okresný súd obžalovaného T. L. vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že aj napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu v Bardejove, č.k. 4P/15/2012-20 zo dňa 30.04.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29.06.2012, bol zaviazaný prispievať výživným na dcéry C. L., nar. XX.XX.XXXX a C. L., nar. XX.XX.XXXX mesačne sumou vo výške po 100,-eur vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám oprávnenej J. T., si túto povinnosť z nedbanlivosti v Giraltovciach, okres Svidník ani inde riadne neplní za obdobie od mesiaca september 2013 doposiaľ nie nepretržite, čím mu na výživnom vznikol dlh vo výške 1 200,-eur a to aj napriek tomu, že bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch

odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu vo Svidníku č.k. 2T/76/2013-59 zo dňa 13.06.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 02.09.2013.

Za to mu uložil podľa § 207 ods. 3 Tr. zákona, s použitím § 36 písm. l) Tr. zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona trest odňatia slobody v trvaní jedného roka. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ho pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení obžalovaný odvolanie, ktoré doposiaľ nijako bližšie nezdôvodnil.

Na podklade takto riadne a včas podaného odvolania obžalovaným ako osobou na to oprávnenou Krajský súd v Prešove ako odvolací súd, nezistiac dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, preskúmaval v zmysle § 317 ods. 1 Tr. poriadku zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc pritom i na chyby nevytýkané, pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1, a zistil, že odvolanie je dôvodné len sčasti, a to vo výroku o treste.

Odvolací súd v rámci prieskumného konania posudzoval najprv správnosť postupu súdu prvého stupňa, či tento netrpí takými podstatnými chybami, ktoré by mohli ovplyvniť zákonnosť napadnutého rozsudku. Zistil pritom, že konajúci súd postupoval v súlade so zákonom, keď právo na obhajobu u obžalovaného bolo dodržané a dôkazy, o ktoré súd opieral svoje skutkové zistenia, boli vykonané v súlade s pravidlami stanovenými Trestným poriadkom. Odvolací súd len v stručnosti konštatuje, že obžalovaný mal v súlade so zákonom dostatočný čas na prípravu svojej obhajoby, mal možnosť vyjadriť sa ku skutku, ktorý sa mu kládol obžalobou za vinu, mal možnosť navrhovať dôkazy ako aj sa vyjadriť k vykonaným dôkazom a mohol predniesť argumenty na svoju obhajobu v rámci záverečnej reči a posledného slova. Z toho vyplýva, že konanie predchádzajúce vyhláseniu rozsudku je v súlade so zákonom, a mohlo tak tvoriť podklad pre skutkové a právne závery pri rozhodovaní o vine a treste.

Okresný súd vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre jeho rozhodnutie a v podstate sa vysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, pričom dôkazy prvostupňový súd vyhodnotil spôsobom uvedeným v § 2 ods. 12 Tr. poriadku.

Obsah vykonaného dokazovania je pritom rozvedený v odôvodnení napadnutého rozsudku, v ktorom konajúci súd v súlade s § 168 ods. 1 Tr. poriadku uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Rozviedol aj svoje právne úvahy pri posudzovaní dokázaných skutočností podľa príslušných ustanovení zákona.

Dôkazy, ktoré boli vykonané pred odvolacím súdom, len potvrdili správnosť použitej právnej kvalifikácie skutku. Až na zistené, nižšie uvedené nesprávne vyčíslenie dlžného výživného a nesprávne právne posúdenie skutkových zistení ako poľahčujúcej okolnosti, ktoré však pre absenciu odvolania podaného v neprospech obžalovaného nebolo možné v odvolacom konaní napraviť, okresný súd dospel k skutkovým a právnym záverom, proti ktorým krajský súd nemal zásadné výhrady. Preto vo výroku o vine krajský súd nezistil také skutočnosti, ktoré by viedli k zmene napadnutého výroku o vine v prospech obžalovaného.

Podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že za obdobie od septembra 2013 do 30. marca 2015 vznikol obžalovanému nedoplatok na súdom určenom výživnom v sume 1200,- eur, a že obžalovaný hoci vedel, že vyhýbaním sa svojej zákonnej povinnosti určenej rozsudkom poruší alebo ohrozí záujem chránený zákonom, bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí. Vzhľadom na svoj vek bolo v jeho silách a schopnostiach nájsť si zamestnanie. Tým, že si nehľadal stále zamestnanie, obžalovaný sa vedome vyhýbal svojej zákonnej povinnosti a spôsobom jej plnenia a odvolávaním sa na nedostatok pracovných príležitostí sa snažil zakryť svoje nedbanlivostné konanie.

Krajský súd pri svojej prieskumnej povinnosti zistil, že obžalovaný výslovne priznal, že si bol vedomý toho, že si neplnil svoju výživovacu povinnosť v celom rozsahu. Z jeho výpovede na hlavnom pojednávaní ale nevyplýva, že by svoj prečin oľutoval. Uviedol len, že sa snažil výživné uhrádzať podľa svojich možností a schopností a svoju dlhodobú nezamestnanosť riešil hľadaním si práce v zahraničí.

Z výpovede matky maloletých detí svedkyne J. T. a z ústrižkov poštových poukážok vyplynulo, že od septembra 2013 do decembra 2014 obžalovaný platil nepravidelne na obe maloleté deti tým, že poukazoval sumu 100 eur matke detí, pričom vynechané splátky uhrádzal aj doplácaním späť tak, že za toto obdobie zaplatil spolu 1700,- eur, a tak mu vznikol na výživnom dlh v sume 1500,- eur. Od januára 2015 do 30. marca 2015 však už pravidelne zaplatil po 200,- eur mesačne tak, ako mu ukladá súdne rozhodnutie uvedené v skutkovej vete.

Podľa správy Sociálnej poisťovne od 1. marca 2013 nebol poistencom ani sporiteľom. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny bol v období od 3. decembra 2013 vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a od 1. januára 2014 do januára 2015 poberal dávku v hmotnej núdzi 61,60 eur. Z výpisov zo živnostenského registra a obchodného registra vyplynulo, že obžalovaný nie je ani živnostníkom, ani spoločníkom či členom štatutárneho orgánu obchodnej spoločnosti. Pritom žije so svojou družkou a jej deťmi v spoločnej domácnosti. Skutočnosť, že osoba, ktorá má vyživovaciu povinnosť, poberá len sociálne dávky, sama osebe nevylučuje jej trestnú zodpovednosť za zanedbanie povinnej výživy. Počas obdobia poberania sociálnej dávky pritom evidentne nemohlo ísť o jediný príjem obžalovaného, pretože počas neho reálne poukázal na výživnom na svoje maloleté deti po 100,- eur a v mesiacoch marec 2014 až jún 2014 dokonca po 200,- eur mesačne.

Tieto skutočnosti síce nasvedčujú aktivite obžalovaného zabezpečiť si finančné prostriedky z prostriedkov štátnej podpory, no vzhľadom na jeho pomery evidentne predstavujú len časť toho, čo bolo v jeho skutočných možnostiach a schopnostiach. Obžalovaný je totiž vyučený ako mechanik, elektronik organizačnej výpočtovej techniky a podľa policajnej správy pracuje u svojho otca v Rakúsku, pričom nebolo zistené, že by bol zdravotne alebo inak objektívne obmedzený v pracovnej spôsobilosti. Okrem toho v nedávnej minulosti bol z obdobného trestného činu odsúdený, a to trestným rozkazom Okresného súdu Svidník z 13. júna 2013, sp. zn. 2T/76/2013 na trest odňatia slobody na jeden rok s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu na dva roky s uloženou povinnosťou spočívajúcou v príkaze zaplatiť v skúšobnej dobe zameškané výživné.

Tieto skutočnosti aj podľa názoru krajského súdu svedčia o nedbanlivostnom zavinení obžalovaného riadne a včas si plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči svojim dvom maloletým deťom tak, ako mu to ukladá právoplatné a vykonateľné súdne rozhodnutie. V doterajšom trestnom konaní pritom nebolo preukázané, že by došlo k zmene pomerov, ktoré by odôvodňovalo zmenu výživného stanoveného súdom v občianskoprávnom konaní.

Z týchto dôvodov dospel krajský súd k záveru, že odvolanie obžalovaného v časti týkajúcej sa výroku o vine nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o rozhodnutie o výmere a spôsobe výkonu trestu, odvolací súd sa nestotožnil s výrokom súdu prvého stupňa.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku plynie, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu, ako aj o spôsobe jeho výkonu prihliadal najmä na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, na priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosti nápravy. Vychádzal pritom zo správy o povesti z miesta bydliska, kde bol hodnotený skôr vo všeobecnej rovine a tiež z odpisu registra trestov, podľa ktorého doposiaľ súdne trestaný nebol. Priťažujúce okolnosti konajúci súd nezistil. Ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. 1) Tr. zákona vyhodnotil to, že obžalovaný sa k trestnej činnosti priznal a trestný čin oľutoval. Pri prevahe poľahčujúcich okolností následne konajúci súd aplikoval zmiernovacie ustanovenie § 38 ods. 3 Tr. zákona a obžalovanému uložil trest odňatia slobody vo výmere jedného roka, pre výkon ktorého ho zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa zápisnice o hlavnom pojednávaní obžalovaný neľutoval spáchanie predmetného prečinu, čím neboli splnené podmienky pre priznanie poľahčujúcej okolnosti uvedenej v § 36 písm. 1) Tr. zákona. Na zohľadnenie tejto okolnosti nemal teda okresný súd skutkový podklad. Vzhľadom na absenciu odvolania podaného v neprospech obžalovaného krajský súd ale nemohol v rámci odvolacieho konania vylúčiť z výroku o treste poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. 1) Tr. zákona a musel prihliadať na úpravu trestnej sadzby zmiernovacieho ustanovenia § 38 ods. 3 Tr. zákona.

Odvolačný súd tak pri zohľadnení rozhodných skutočností uvedených v § 34 Tr. zákona dospel k záveru, že trestom zákonným a primeraným je trest odňatia slobody vo výmere osemnásť mesiacov, ktorý zodpovedá závažnosti konania obžalovaného ako aj osobe obžalovaného, ktorý posledné tri mesiace skúmaného obdobia platil výživné riadne a včas a s tým súvisiacim priaznivým možnostiam jeho nápravy.

Ustanovenie § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona umožňuje podmienené odloženie výkonu trestu odňatia slobody v prípade, ak vzhľadom na osobu páchatel'a, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu, má súd dôvodne za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatel'a výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný.

Odvolačný súd sa nestotožnil s rozhodnutím konajúceho súdu ohľadne záveru o nevyhnutnosti výkonu uloženého trestu, a to so zreteľom na pomery obžalovaného a možnosti jeho nápravy. U obžalovaného ide o nedbanlivostné protiprávne konanie zakladajúce znaky trestného činu, ktorého závažnosť nie je neprimerane vysoká, a obžalovaný z hľadiska páchania porušovania právnych noriem nie je výrazne narušenou osobnosťou. Doposiaľ mu bol uložený len jeden trest, a to za nedbanlivostný prečin. Vzhľadom na to neboli splnené podmienky, ktoré by vylučovali možnosť použitia ustanovenia § 49 ods. 1 Tr. zákona pri ukladaní trestu a krajský súd uzatvára, že pre tento prípad je ešte odôvodnené predpokladať, že nápravu obžalovaného možno dosiahnuť hrozbou výkonu trestu odňatia slobody, a že sa v budúcnosti nedopusť ani podobného ani iného trestného činu a povedie riadny život.

U obžalovaného T.G. sú splnené podmienky na podmienený odklad výkonu uloženého trestu odňatia slobody vo výmere osemnásť mesiacov, a to na skúšobnú dobu dvoch rokov so súčasným uložením primeranej povinnosti, ktorej účelom posilnenia účinku takto uloženého trestu a zvýšenia motivácie obžalovaného, aby tento vynaložil všetko úsilie k úhrade dlžného výživného na svoje deti v stanovenej skúšobnej dobe.

So zreteľom na takýto záver potom odvolací súd považoval uložený trest konajúcim súdom za neprimerane prísny a na podklade odvolania obžalovaného postupom podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a v zmysle § 322 ods. 3 Tr. poriadku na základe skutkového stavu zisteného konajúcim súdom sám rozhodol v tejto časti.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.